ΑΣ 1.80

ΜΑΡΙΑΣ ΠΥΛΙΩΤΗ – ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΜΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΓΡΑΦΕΙ Η ΕΛΛΗ ΠΑΙΟΝΙΔΟΥ

Τό παιδικό βιβλίο στόν τόπο μας εἶναι ὁ μεγάλος ἀδικημένος. Ὄχι μονάχα ἀπό πλευρᾶς ὑλικῆς, μάκι' ἀπό πλευρᾶς φορέα. Γι' αὐτό, οἱ λίγες ἐκεῖνες περιπτώσεις συγγραφέων μας πού "καταδέχονται" ν' ἀσχοληθοῦν μέ παιδικό βιβλίο, θά μποροῦσαν ἀδίστακτα νά χαρακτηριστοῦν ἡρωϊκές. Ἄν εἶναι τοῦ χώρου τούτου ν' ἀναλύσουμε τό πρόβλημα ἤ νά ἐπιρρίψουμε εὐθῦνες στούς ποικίλους αἴτους, οὔτε νά σκεφτοῦμε τρόπους διάδοσης τοῦ παιδικοῦ βιβλίου. Δέν μποροῦμε ὅμως καί νά μήν προβληματιζόμαστε μέ τό φαινόμενο ἔστω καί , ὅταν ἔρχονται στά χέρια μας βιβλία κυρίων συγγραφέων, πού ἀπευθύνονται στήν πιό τρυφερή καί πιό ἀποφασιστική στιγμή τοῦ ἀνθρώπου; Στήν παιδική ἡλικία, καί εἰδικότερα, στή ἡλικία τοῦ δημοτικοῦ σχολείου

Τό Κάστρο μας , τῆς Μαρίας Πυλιώτη, δέν εἶναι βιβλίο κραυγαλέων καί στομφώδικων πεταγμάτων. Ταπεινά καί σεμνά ἡ συγγραφέας παίρνει τήν ἔμπνευση της ἀπό τήν πιό σίγουρη πηγή, τήν καθημερινή ἐπαφή της μέ τήν πραγματικότητα τοῦ τόπου της. Τά δυό ἀγόρια-ἥρωες τοῦ βιβλίου θά μποροῦσαν νά ἦταν μαθητές της. Γι' αὐτό τούς ξέρει πολύ καλά, γι' αὐτό οἱ ἀντιδράσεις τους εἶναι φυσικές καί ἀβίαστες, οἱ κουβέντες τους κυλοῦν ἀνεπιτήδευτα κι' ἡ ὅλη πλοκή ἔχει μιά χαμηλοῦ τόνου ἔκβαση, χωρίς τούς σκοπέλους τοῦ ἀπρόσμενου ἤ τοῦ ἀπίθανου.

Ὁ κρυφό ὄνειρο τοῦ κάθε ἐκτοπισμένου μας, ἡ ἐπιστροφή ἔστω καί γιά μιά μέρα στό σπίτι του, γίνεται τό κίνητρο γύρω ἀπό τό ὁποῖο τά δυό παιδιά φτιάχνουν τή μικρή τους συνωμοσία καί τήν πραγματοποιοῦν: Ἐύγουν κρυφά ἀπό τά σπίτια τους καί πηγαίνουν στό χωριό τοῦ ἑνός, βρίσκουν τό κρυμμένο ποδήλατο κι' ἑτοιμάζονται νά ἐπιστρέφουν. Τότε, χωρίς νά τό κεριμένουν, κάνουν τή γνωριμία τῶν νέων ἐνοίκων τοῦ σπιτιοῦ, μιᾶς τσρλῆς τουρκάλας γιαγιᾶς μέ τό ἐγγονάκι της. Ἐδῶ ἡ συγγραφέας βρίσκει εἰκαιρία νά τονίσει τούς ἀσιάρρητους δεσμούς πού ἑνώνουν τούς ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ καί πολύ περισσότερο τά παιδιά. Ἕνα μήνυμα ἀγάπης πρός τά παιδιά πού μιλοῦν μιά ἄλλη γλῶσσα καί μεγαλώνουν πίσω ἀπό τά σύνορα, περικαί χιλιόμετρα μακριά μας, θά μποροῦσε νά ὀνομαστεῖ αὐτό τό βιβλίο. Ἕνα μήνυμα δουλεμένο ἀπό τά ἔμπειρα χέρια μιᾶς δασκάλας πού ξέρει καλά τή γλῶσσα τοῦ παιδιοῦ , τίς στρογγυλές λέξεις, τίς ποφτές φράσεις, τήν καθαρή κι' ἀπέριττη , χωρίς ἐπιφάσεις ἔκφραση . βέβαια, ἐκεῖ πού ἡ συγγραφέας πατᾶ σέ πιό στέρεο ἔδαφος, ὅταν ἀναφέρεται σέ καταστάσεις πού τίς γνωρίζει καλά , εἶναι πιό πειστική καί πιό συγκινητική. Ἔτσι, σάν ἀνοίγεις τήν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Πετρῆ ἤ τοῦ Στάθη θαρρεῖς πῶς βλέπεις μπροστά σου πρόσωπα γνώριμα, τή μάνα, τόν πατέρα, τίς ἀδελφές. Δύσκολο καί τολμηρό νά εἰσχωρήσεις στόν "ἀπαγορευμένο" χῶρο τῶν κατεχόμενων. Ὅσο κι' ἄν ξέρουμε τίς γενικές πλευρές τοῦ τρόπου ζωῆς, τῶν σχέσεων μεταξύ τουρκοκυπρίων

καί τούρκων στρατιωτῶν, τά προβλήματα τῶν ἁπλῶν ἀνθρώπων, δέν μπορεῖ πατά νά χρειαστεῖ μιά γερήδόση φαντασίας γιά νά πλαστεῖ αὐτός ὁ κόσμος. Ἡ συγγραφέας τό τολμᾶ κι'εἶναι στό ἐνεργητικό της αὐτό. Γιάτί ὁ συγγραφέας ὁ καλλιτέχνης πρέπει νά τολμᾶ, πρῶτος αὐτός, πρίν ἀκόμη κι'ἀπό τούς πολιτικούς. Ἔστω καί μέ μερικές ἀπώλειες, πού στήν προκειμένη περίπτωση εἶναι ἀσήμαντες μπροστά στό γενικότερο ἀποτέλεσμα, καί δέν θά θέλαμε νά σταθοῦμε σ'αὐτές λεπτομερειακά.

Στό σύνολό του, τό Κάστρο μας εἶναι ἕνα σωστό, καλόγουστο, προβληματισμένο, τρυφερό παιδικό ἀνάγνωσμα πού θά δίνει ἀρκετή χαρά καί σέ ἐνήλικους ἀναγνῶστες.

Θά ἦταν ἴσως παράλειψη νά μήν ἀναφερθοῦμε στά ὡραῖα σχέδια τῆς ἴδιας τῆς συγγραφέως, καί στά κοσμήματα τοῦ βιβλίου, καθώς καί στήν γενικότερη ἐπιμελημένη ἐμφάνιση τῆς ἔκδοσης